

Aan de heer H. Alders
Voorzitter Alders-tafel
p/a Postbus 20904
2500 EX DEN HAAG

Geachte heer Alders,

Datum
14 april 2010

Onderwerp
*Nieuwe normen- en
handhavingstelsel Schiphol*

Ons kenmerk
LM/nh/10.009

Op 31 maart jl. spraken wij telefonisch over een enkel aspect van mijn vervolgadvis 'Volgens de regels'. Het ging met name om de betekenis van de term streefwaarde en om de vraag of de term inspanningsverplichting wellicht een goed alternatief daarvoor zou zijn, nu de term streefwaarde te weinig verplichtend lijkt. Ik heb daarbij aangegeven dat het er, welke van de twee termen ook wordt gebruikt, om gaat dat er naast de wettelijke norm (grenswaarde) behoefte is aan een norm waarvan de overschrijding wel gevolgen heeft (rapportage, evaluatie), maar niet in de sfeer van de handhaving. Dat *dát* vooral duidelijk moet zijn, maar dat de term inspanningsverplichting juridisch gesproken niet (wezenlijk) verplichtender is dan de door mij gesuggereerde term streefwaarde. Alleen als iemand geen enkele inspanning verricht, is sprake van aantoonbare schending van de inspanningsverplichting. Dit neemt niet weg dat ook aan de term streefwaarde een nadeel verbonden is, nu aan die term verschillende betekenissen wordt gegeven. In de MvT bij hoofdstuk 5 Wet milieubeheer (over milieukwaliteitseisen) wordt streefwaarde omschreven als 'het milieukwaliteitsniveau waarbij geen nadelig te waarden effecten van milieubelasting te verwachten zijn.' In het EG-recht heeft de term meer het karakter van hetgeen wij in het Nederlandse recht richtwaarde noemen. Ik bedoelde de term echter te gebruiken als 'na te streven norm', niet meer en niet minder.

Dit gezegd zijnde, kan ik met de in de laatste concept-versie van de brief aan de ministers gekozen systematiek en bijbehorende terminologie instemmen, maar met de aantekening dat ik deze alleen *voor het experiment* aanvaardbaar acht. Voor het definitieve stelsel zal de formulering verder moeten worden uitgewerkt en/of aangescherpt. Met name is nu nog onduidelijk wat de status is van de 'verplichtingen' die door het 'commitment' worden aangegaan. Het commitment is mijns inziens namelijk geen juridisch bindende overeenkomst. Waar nu

Ons kenmerk
LM/nh/10.009

dus nog sprake is van streefwaarde en inspanningsverplichting, zal in het definitieve stelsel een nader te omschrijven verplichting in de wet moeten worden opgenomen, die duidelijk maakt wat precies van wie wordt gevergd.

Ik hoop u zo voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Prof.mr.drs. F.C.M.A. Michiels